

Til lovforslag nr. L 103. Betænkning afgivet af Miljø- og Planlægningsudvalget den 26. marts 2003

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om planlægning

(Byomdannelse)

[af miljøministeren (Hans Christian Schmidt)]

1. Ændringsforslag

Miljøministeren har stillet 3 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 5. december 2002 og var til 1. behandling den 22. januar 2003. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Miljø- og Planlægningsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 8 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og miljøministeren sendte den 10. september 2002 dette udkast til udvalget, jf. folketingsåret 2001-02, 2. samling, alm. del – bilag 952. Den 5. december 2002 sendte miljøministeren de indkomne høringsvar samt et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget skriftlige henvendelser fra:

Advokatfirma Mazanti-Andersen, Korsø Jensen & Partnere,
Foreningen af Jernskibs- og Maskinbyggerier i Danmark,

HTS – Handel, Transport og Serviceerhvervene,
Kommunernes Landsforening og
Novo Nordisk Engineering A/S.
Miljøministeren har over for udvalget kommenteret de skriftlige henvendelser til udvalget.

Deputationer

Endvidere har følgende mundtligt over for udvalget redegjort for deres holdning til lovforslaget:

Foreningen af Jernskibs- og Maskinbyggerier i Danmark,
Kommunernes Landsforening og
Miljøplan A/S

Samråd

Udvalget har stillet 1 spørgsmål til miljøministeren til mundtlig besvarelse. Ministeren har besvaret spørgsmålet i et samråd med udvalget den 26. marts 2003. Ministeren har efterfølgende sendt udvalget det talepapir, der lå til grund for ministerens besvarelse af spørgsmålet.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 18 spørgsmål til miljøministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Udtalelse fra miljøministeren

Miljøministeren har over for udvalget tilkendegivet følgende:

- At ministeren vil følge kommunernes anvendelse af de nye regler om byomdannelsesområder.
- At ministeren særligt vil være opmærksom på, hvilke virkninger planlægningen for bebyggelsen og anvendelsen af byomdannelsesområderne har for de tilbageværende erhvervsvirksomheder i områderne.
- At ministeren inden udgangen af folketingsåret 2005-06 vil orientere Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg om, hvorledes reglerne har virket.

4. Indstillinger og politiske bemærkninger

Udvalget indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af miljøministeren stillede ændringsforslag.

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget er enige i hensigterne i lovforslaget, bl.a. at kommunerne får medbestemmelse med hensyn til, hvordan de ønsker at udnytte ældre erhvervs- og havneområder.

Dansk Folkeparti mener, at lovforslaget åbner mulighed for, at udkantsområder kan blive mere attraktive for såvel borgere som virksomheder, og kommunerne får på denne måde en håndsrækning til at komme videre.

Dansk Folkeparti er dog bekymret for, om lovforslaget kan virke uhensigtsmæssigt i de tilfælde, hvor kommunerne ønsker at bruge de nemme løsninger for at få nogle virksomheder til at flytte med baggrund i grænseværdierne for støjgener. Derfor ønsker Dansk Folkeparti at få en større sikkerhed for, at det ikke bliver en uoverkommelig økonomisk belastning for de virksomheder, der bliver berørt af lovforslaget.

Dansk Folkeparti er tilfreds med, at der kommer ændringer til lovforslaget med en præcisering af de betingelser, der skal være opfyldt, før der kan planlægges en byomdannelse af områder i kommuneplanen.

Det Radikale Venstres medlem af udvalget finder helt overvejende, at lovforslaget er positivt. Positivt, fordi det åbner mulighed for at genbruge arealer, der på nuværende tidspunkt har status af erhvervs-, industri- og havneområder, og dermed muliggør opførelse af beboelse på ofte attraktive beliggenheder. Dette kan give mange kommuner øgede muligheder for at fastholde og tiltrække borgere til kommunen og der-

med forhåbentlig være med til at modvirke af-folkningen af visse områder i Danmark.

Men specifikt i forhold til ændringer af havneområder finder Det Radikale Venstre det vigtigt, at man i lovgivningen sikrer offentlighedens adgang til disse områder. Dette, fordi havneområder typisk indeholder det liv og den charme, der gør dem til oplagte udflugtsmål i sig selv.

Derfor er det væsentligt, at man også i udarbejdelsen af konkrete forslag for de enkelte havneområder giver offentligheden uhindret adgang til de områder, som i dag er offentligt tilgængelige. Havnene skal ikke ende som fremtidens parcelhuskvarterer.

Enhedslistens medlem af udvalget går ikke ind for at afvikle havne. Grundlæggende mener Enhedslisten, at byerne skal bevare muligheden for at udnytte deres havnefaciliteter, ud fra en betragtning om, at søtransport ofte er mere miljøvenlig end vejtransport, og at det danske vejnet mange steder er overbelastet.

Enhedslisten går heller ikke ind for, at der etableres serviceerhverv på hver eneste attraktive byggegrund i byerne.

Men Enhedslisten erkender også, at der sker en udvikling, hvor erhvervsområder i byerne bliver forladt, og at udbygningsmulighederne i mange byer er små. Valget står her mellem at inddrage landbrugsjord eller grønne områder til nye boliger, hvilket sænker byernes kvalitet og indskrænker produktionsmuligheder i landbruget. Derfor er der god grund til at se nærmere på mulighederne for at bruge erhvervsområder til boligbyggeri, når der ikke længere er erhvervs-mæssig eller kun meget lille erhvervs-mæssig anvendelse af arealerne, og Enhedslisten vil gerne se på, om man kan lave overgangsordninger, der kan hjælpe processen i gang, så længe det er forsvarligt for de mennesker, der bor og færdes i og omkring et potentielt byudviklingsområde.

Sådan forstod Enhedslisten også intentionen i det oprindelige udkast til lovforslag. Desværre er et af de vigtigste nye tiltag, som det oprindelige udkast til lovforslag indeholdt, blevet taget ud, nemlig muligheden for bygherrefinansiering eller medfinansiering af infrastruktur anlæg.

En af de store barrierer for kommuner, der skal i gang med at udvikle et nyt stort område, er de store omkostninger til udvikling af infrastruktur. Derfor var denne del af lovforslaget vigtig, og

Enhedslisten vil arbejde for, at det kommer med igen. Ellers er der faktisk ikke den store pointe i dette lovforslag, da stort set alle elementer kan lade sig gøre i en eller anden form med den eksisterende lovgivning.

Tjóðveldisflokkurinn, Inuit Ataqatigiit og Si-umut var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

5. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af miljøministeren, tilrådt af udvalget:

Til § 1

1) Efter nr. 3 indsættes som nyt nummer:

»01. Efter § 11 c indsættes som ny paragraf:

»§ 11 d. Et byomdannelsesområde, jf. § 11, stk. 5, nr. 4, skal afgrænses således, at det kun omfatter et område, hvor anvendelsen til miljøbelastende erhvervsformål, havneformål eller lignende aktiviteter i den langt overvejende del af området er ophørt eller under afvikling.«

[Afgrænsning af et byomdannelsesområde]

2) Efter nr. 4 indsættes som nyt nummer:

»02. Efter § 15 indsættes som ny paragraf:

»§ 15 a. En lokalplan må kun udlægge støjbelastede arealer til støjfølsom anvendelse, hvis planen med bestemmelser om etablering af afskærmningsforanstaltninger m.v., jf. § 15, stk. 2, nr. 12 og 18, kan sikre den fremtidige anvendelse mod støjgener.

Stk. 2. Lokalplaner, der tilvejebringes for arealer i et område, som i kommuneplanen er fastlagt som et byomdannelsesområde, kan uanset stk. 1 udlægge støjbelastede arealer til støjfølsom anvendelse, når kommunalbestyrelsen har sikkerhed for, at støjbelastningen er bragt til ophør i løbet af en periode, der ikke væsentligt overstiger 8 år efter, at den endeligt vedtagne lokalplan er offentliggjort.

Stk. 3. I forbindelse med byfornyelse og udvikling af bymæssig bebyggelse, der er af væ-

sentlig betydning for kommunen, og som ligger inden for støjkonsekvensområdet omkring forsvarets øvelsespladser og skyde- og øvelsesområder, kan miljøministeren i særlige tilfælde og efter indhentet udtalelse fra Forsvarsministeriet tillade mindre fravigelser af stk. 1, hvor støjbelastningen ikke væsentligt overstiger LC, DEN 55 dB.«

[Overgangsordning for nedbringelse af støjbelastningen i et byomdannelsesområde]

3) Efter nr. 4 indsættes som nyt nummer:

»03. I § 16 indsættes efter stk. 6 som nyt stykke:

»Stk. 7. Redegørelsen til en lokalplan som nævnt i § 15 a, stk. 2, skal indeholde oplysning om, hvordan det sikres, at støjbelastningen bringes til ophør. En redegørelse, der forudsætter gennemførelse af støjdæmpende foranstaltninger på eksisterende virksomheder, skal indeholde nærmere oplysninger om grundlaget for vurderingen af de enkelte virksomheder, og oplysningerne skal så vidt muligt være tilvejebragt i dialog med virksomhederne.«

[Krav til redegørelsen til en lokalplan for et byomdannelsesområde]

Bemærkninger

Til nr. 1

Den foreslåede bestemmelse fastsætter, at et byomdannelsesområde i kommuneplanen skal afgrænses således, at det kun omfatter et område, hvor anvendelsen til miljøbelastende erhvervsformål, havneformål eller lignende aktiviteter i den langt overvejende del af området er ophørt eller under afvikling.

Kommunalbestyrelsen må således vurdere, om der er så få miljøbelastende virksomheder tilbage i et område, at det kan udlægges som et byomdannelsesområde. Når der ønskes tilvejebragt en lokalplan for byomdannelsesområdet eller en del af det, skal kommunalbestyrelsen i forbindelse med den detaljerede planlægning for anvendelsen og bebyggelsen af lokalplanområdet tage stilling til, om og hvordan støjproblemerne omkring de tilbageværende virksomheder kan løses.

Til nr. 2

Regler om varetagelse af støjbeskyttelseshensyn i region- og kommuneplanlægningen er med

hjemmel i planlovens § 3, stk. 1, fastsat i bekendtgørelse nr. 428 af 2. juni 1999 om supplerende regler i medfør af lov om planlægning (samlebekendtgørelsen).

I de almindelige bemærkninger til lovforslaget, punkt 3.2.2., er der redegjort for en påtænkt ændring af disse regler og en samtidig supplerende af Miljøstyrelsens vejledning om støj fra virksomheder. Ændringerne skal åbne mulighed for en gradvis omdannelse af et byomdannelsesområde, ved at den nye støjfølsomme bebyggelse i en tidsbegrænset periode kan udsættes for en højere støjbelastning, end de sædvanlige vejledende støjgrænser giver mulighed for.

Under behandlingen af lovforslaget er der fremkommet ønsker om, at betingelserne for overgangsordningen fastsættes i loven, og ændringsforslaget tilsigter at imødekomme disse ønsker.

Ved den som § 15 a, stk. 1, foreslåede bestemmelse overføres det gældende planlægningsforbud i samlebekendtgørelsens § 10, for så vidt angår lokalplaner, til loven. Der foreslås en ændret affattelse i forhold til formuleringen i bekendtgørelsen. Den ændrede affattelse tilsigter en præcisering af forbuddet mod at udlægge støjbelastede arealer til støjfølsom anvendelse.

Den som § 15 a, stk. 2, foreslåede bestemmelse er en lempelse af planlægningsforbuddet, for

så vidt angår tilvejebringelse af lokalplaner for arealer i byomdannelsesområder.

Den foreslåede § 15 a, stk. 3, svarer til bestemmelsen i samlebekendtgørelsens § 10, stk. 4.

Til nr. 3

Den som § 16, stk. 6, foreslåede bestemmelse fastsætter, at redegørelsen for en lokalplan i et byomdannelsesområde, der udlægges støjbelastede arealer til støjfølsom anvendelse, skal indeholde oplysning om, hvordan støjbelastningen bringes til ophør i løbet af overgangsperioden.

En redegørelse, der forudsætter gennemførelse af støjdæmpende foranstaltninger på eksisterende virksomheder, skal efter forslaget indeholde nærmere oplysninger om grundlaget for vurderingen af de enkelte virksomheder. Bestemmelsen tilsigter at sikre kvaliteten af redegørelsen, og den skal gøre det lettere for virksomhederne og Naturklagenævnet at vurdere, om betingelserne for at tilvejebringe lokalplanen er opfyldt. Oplysningerne om virksomhederne skal så vidt muligt tilvejebringes i dialog med virksomhederne. Hvis en virksomhed ikke ønsker at medvirke til en dialog, må kommunen søge at skaffe de nødvendige oplysninger på anden måde.

Samlebekendtgørelsen vil blive konsekvensændret, således at den kun kommer til at indeholde støjreglerne for regionplanlægningen.

Søren Gade (V) Helga Moos (V) Eyvind Vesselbo (V) fmd. Jens Vibjerg (V)

Jørn Dohrmann (DF) Freddie H. Madsen (DF) Helle Sjelle (KF) Lars Barfoed (KF)

Mogens Nørgård Pedersen (KRF) nfmd. Inger Bierbaum (S) Helge Mortensen (S)

Pernille Blach Hansen (S) Svend Auken (S) Torben Hansen (S) Jørn Jespersen (SF)

Elsebeth Gerner Nielsen (RV) Keld Albrechtsen (EL)

Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit og Siumut havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	55*	Enhedslisten (EL)	4
Socialdemokratiet (S)	52	Kristeligt Folkeparti (KRF)	4
Dansk Folkeparti (DF)	22	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	12	Siumut (SIU)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	2

* Heraf 1 medlem valgt på Færøerne

Bilag 1

Oversigt over bilag vedrørende L 103

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar og -notat fra miljøministeren
2	Henvendelse af 17/1-03 fra Foreningen af Jernskibs- og Maskinbyggerier i Danmark
3	Spm. 1 om kommentar til henvendelse af 17/1-03 fra Foreningen af Jernskibs- og Maskinbyggerier i Danmark, til miljøministeren
4	Henvendelse af 20/1-03 fra Advokatfirma Mazanti-Andersen, Korsø Jensen & Partnere
5	Spm. 2 om kommentar til henvendelse af 20/1-03 fra Advokatfirma Mazanti-Andersen, Korsø Jensen & Partnere, til miljøministeren
6	Svar på spm. 1 om kommentar til henvendelse af 17/1-03 fra Foreningen af Jernskibs- og Maskinbyggerier i Danmark, fra miljøministeren
7	Henvendelse af 27/1-03 fra Foreningen af Jernskibs- og Maskinbyggerier i Danmark
8	Spm. 3 om kommentar til henvendelse af 27/1-03 fra Foreningen af Jernskibs- og Maskinbyggerier i Danmark, til miljøministeren
9	Henvendelse af 23/1-03 fra HTS – Handel, Transport og Serviceerhvervene
10	Spm. 4 om kommentar til henvendelse af 23/1-03 fra HTS – Handel, Transport og Serviceerhvervene, til miljøministeren
11	Henvendelse af 3/2-03 fra Kommunernes Landsforening
12	Spm. 5 om kommentar til henvendelse af 3/2-03 fra Kommunernes Landsforening, til miljøministeren
13	Henvendelse af 7/2-03 fra Novo Nordisk Engineering A/S
14	Spm. 6 om kommentar til henvendelse af 7/2-03 fra Novo Nordisk Engineering A/S, til miljøministeren
15	Spm. 7 om støjbelastningen, til miljøministeren
	Spm. 8 om at kompensere de erhvervsdrivende, der i forbindelse med en byomdannelse kan få store administrative og økonomiske omkostninger, til miljøministeren
16	Spm. 9 om at sikre, at støjdæmpning kan foregå uden økonomisk skade for virksomhederne, til miljøministeren
	Spm. 10, om de løfter, der gives i bemærkningerne, vil være bindende for kommunerne og for fremtidige ministre, til miljøministeren
17	Spm. 11 om mulighederne for, at investorer i byomdannelsestræksområder og ældre havneområder kan bidrage til fællesudgifterne, til miljøministeren
	Spm. 12 om teknisk bistand til udarbejdelse af ændringsforslag, hvorefter investorer kan bidrage til fællesudgifterne, til miljøministeren
	Spm. 13, om der eksisterede en sådan mulighed for medfinansiering i det udkast til lovforslag, der har været sendt i høring, til miljøministeren
	Spm. 14 om, hvorfor denne mulighed er taget ud af lovforslaget, til miljøministeren
	Spm. 15 om at beskrive de muligheder, der eksisterer, for at et område kan opnå status som byomdannelsestræksområde, til miljøministeren
	Spm. 16 om at sikre intentioner om at styrke gang- og cykeltransport, til miljøministeren

Bilagsnr.	Titel
	Spm. 17 om at sikre, at støjgrænsen bliver overholdt, til miljøministeren
	Spm. 18 om, hvorfor lovforslaget alene indeholder regler om at begrænse støj, til miljøministeren
18	Meddelelse om lukning for spørgsmål til lovforslaget den 28. februar 2003
19	Svar på spm. 2 om kommentar til henvendelse af 20/1-03 fra Advokatfirma Mazanti-Andersen, Korsø Jensen & Partnere, fra miljøministeren
20	Svar på spm. 3 om kommentar til henvendelse af 27/1-03 fra Foreningen af Jernskibs- og Maskinbyggerier i Danmark, fra miljøministeren
21	Svar på spm. 4 om kommentar til henvendelse af 23/1-03 fra HTS – Handel, Transport og Serviceerhvervene, fra miljøministeren
22	Svar på spm. 5 om kommentar til henvendelse af 3/2-03 fra Kommunernes Landsforening, fra miljøministeren
23	Svar på spm. 6 om kommentar til henvendelse af 7/2-03 fra Novo Nordisk Engineering A/S, fra miljøministeren
24	Svar på spm. 7 om støjbelastningen, til miljøministeren
	Svar på spm. 8 om at kompensere de erhvervsdrivende, der i forbindelse med en byomdannelse kan få store administrative og økonomiske omkostninger, fra miljøministeren
25	Svar på spm. 11 om mulighederne for, at investorer i byomdannelses-områder og ældre havneområder kan bidrage til fællesudgifterne, fra miljøministeren
	Svar på spm. 12 om teknisk bistand til udarbejdelse af ændringsforslag, hvorefter investorer kan bidrage til fællesudgifterne, fra miljøministeren
	Svar på spm. 13, om der eksisterede en sådan mulighed for medfinansiering i det udkast til lovforslag, der har været sendt i høring, fra miljøministeren
	Svar på spm. 14 om, hvorfor denne mulighed for medfinansiering er taget ud af lovforslaget, fra miljøministeren
	Svar på spm. 15 om at beskrive de muligheder, der eksisterer, for at et område kan opnå status som byomdannelsesområde, fra miljøministeren
	Svar på spm. 16 om at sikre intentioner om at styrke gang- og cykeltransport, fra miljøministeren
	Svar på spm. 17 om at sikre, at støjgrænsen bliver overholdt, fra miljøministeren
	Svar på spm. 18 om, hvorfor lovforslaget alene indeholder regler om at begrænse støj, fra miljøministeren
26	1. udkast til betænkning
27	Svar på spm. 9 om at sikre, at støjdemping kan foregå uden økonomisk skade for virksomhederne, fra miljøministeren
	Svar på spm. 10, om de løfter, der gives i bemærkninger, vil være bindende for kommunerne og for fremtidige ministre, fra miljøministeren
28	Samrådsspm. A om uddybende at redegøre for besvarelserne af de stillede spørgsmål, til miljøministeren
29	Ændringsforslag fra miljøministeren
30	2. udkast til betænkning
31	Talepapir til besvarelse af samrådsspørgsmål A om uddybende at redegøre for besvarelserne af de stillede spørgsmål, fra miljøministeren
32	Betækningsbidrag fra miljøministeren